

Forældreinformation

Ordblind – og hvad så!

I denne folder kan du læse om:

- Hvad vil det sige at være ordblind?
 - Kendetegn
 - Indsatser
- Hvad kan jeg forvente af skolen?
- Hvad forventer skolen af mig som forælder?
 - Læse - og lyttetræning
 - Læsning i ferier
 - Lektier
- Læse- og skriveteknologi
- Hvad kan mit barn selv gøre?
- Nyttige links

Intro og indhold

I Horsens Kommune er det et mål, at alle elever skal blive så dygtige som de kan. Al undervisning tilrettelægges, gennemføres og målrettes det enkelte barn med afsæt i barnets faglige og personlige forudsætninger.

Det er ligeledes et mål, at elever, som er i skriftsproglige vanskeligheder eller i risiko for at komme det, så hurtigt som muligt modtager målrettet og fokuseret undervisning, så de kan inkluderes i og får størst mulig udbytte af undervisningen. Dette er en fælles opgave for skole, hjem og kommune.

Med afsæt i en kommunal evalueringsplan evalueres elevernes læsning og skrivning gennem hele skoleforløbet. Både Nationale Test i læsning, staveprøver m.m. samt observationer og iagttagelser fra dagligdagen inddrages i evalueringen.

Hvis elevens læse- og skriveudvikling giver anledning til bekymring, inddrages skolens læsevejleder, som kan undersøge udfordringerne nærmere og bidrage til tilrettelæggelse af en målrettet indsats.

Hvad vil det sige at være ordblind?

Ordblindhed beskrives som markante vanskeligheder med at lære at læse og skrive. Vanskelighederne skyldes langsom og upræcis omsætning af bogstaver til lyde og omvendt. Ordblindhed kaldes også dysleksi. Ordblindhed er medfødt. Ordblindhed fører ofte også til begrænset tekstforståelse, vanskeligheder med skriftlig fremstilling og kan ligeledes præge den enkeltes selvopfattelse. Det er meget forskelligt, hvornår man finder ud af, at et barn er ordblind.

Kendetegn

Det er vigtigt at huske på, at ikke alle ordblinde er ens. Og det er heller ikke alle læsevanskeligheder, der skyldes ordblindhed.

Det er forskelligt, hvor svært den enkelte elev har det med at læse og skrive. Flere ordblinde elever kan lære at læse forholdsvis flydende og på næsten alderssvarende niveau. Andre vil have vedvarende svære læsevanskeligheder.

For uddybende definition, se link - [Hvad er ordblindhed?](#)

Indsatser

Ordblinde elever har behov for målrettet undervisning, som systematisk har fokus på sammenhængen mellem bogstav og lyd. Derudover skal lyttelæsning og stavehjælp (LST) inddrages og trænes i den daglige undervisning, så eleverne har mulighed for deltagelse.

Hvad kan jeg forvente af skolen?

- Dit barns lærere ved, at dit barn er ordblind og ved, hvad det vil sige
- Dit barns lærere sørger for at fagets tekster ligger digitalt (der kan forekomme undtagelser i særlige og akut opståede situationer)
- Dit barns lærere kender grundfunktionerne i AppWriter og kan støtte dit barn i at anvende det i alle fag
- Skolens læsevejleder fortæller i klassen, hvad det vil sige at være ordblind
- Skolens læsevejleder taler med dit barn om, hvad det vil sige at være ordblind
- Dit barn tilbydes løbende særligt tilrettelagt undervisning, fx holdundervisning, supplerende undervisning
- Dit barn bliver introduceret til AppWriter (oplæsning, ordforslag, ordbog, PDF-Reader m.m.) på digitale devices
- Du inviteres til møder/kurser om ordblindhed og introduktion af AppWriter lokalt og kommunalt
- Dit barn må bruge sit oplæsningsprogram til test i læsning jvnf. evalueringsplanen i Horsens Kommune

Hvad forventer skolen af mig som forælder?

Vi forventer, at du henvender dig til skolen, hvis du/har spørgsmål eller er i tvivl om noget, er undrende over noget m.m. Du kan kontakte dit barns lærere, skolens læsevejleder og skoleledelsen.

Læsetræning

Det har stor betydning, at dit barn læsetræner dagligt, og meget gerne med støtte og opmærksomhed fra dig som forælder.

Læsetræningen har to formål med hver deres indsats:

1. At styrke dit barns afkodningsfærdigheder, så dit barn oplever at blive bedre til selv at læse.
2. Lyttelæsning, hvor dit barn oplever bedre forståelse.

Den selvstændige læsetræning skal foregå i bøger, der kan læses med en rigtighedsprocent på ca. 96-98, dvs. at læse uden ret mange afbrydelser (2-3 fejl pr. side).

Typisk taler man om ca. 20 minutters selvstændig læsetræning dagligt. Det er en fin tommelfingerregel, men i perioder, kan der være behov for lidt mindre og andre dage kan det give mening med mere.

Det kan være gavnligt, at dit barn læser den samme bog eller det samme tekststykke op til 4 gange, da det øger muligheden for en mere flydende læsning.

Din rolle som forælder er at hjælpe med at skabe en god ramme omkring læsning, så det bliver så rart som muligt. Det er dit barn, der skal læse – din rolle er at lytte og støtte. Hvis dit barn går i stå, kan du opfordre barnet til prøve selv først. Hvis det ikke lykkes at læse ordet, foræres ordet, og barnet læser videre.

Dit barns læsning kan styrkes ved at lyttelæse alderssvarende tekster, hvor formålet er læseforståelse, øge ordforråd, få spændende læseoplevelser og bedre forståelse for det, der bliver læst.

I kan vælge at lytte til bøger sammen, fx lydbøger fra Horsens Bibliotek, e-reolen GO eller fra Nota, hvor I også kan hente mange gode bøger.

Du kan også læse en bog højt for dit barn. Tal sammen om indholdet, nye ord, hvad I synes om bogen, hvad I tror der skal ske m.m.

Hvis du har brug for inspiration til at finde læsestof til dit barn, kan du kontakte skolen.

Læsning i ferier?

Hvis I kan få det til at hænge sammen, er det en rigtig god idé og en stor hjælp for dit barn, hvis I fortsætter læsetræningen i ferier. Det ses meget ofte, at ordblinde børns læseudvikling går væsentligt tilbage i ferier, og det kan føles som om man skal starte forfra.

Gør rammen om læsning så hyggelig som muligt, og gør evt. læsning til noget I gør sammen.

Lektier

Tal med lærerne om, hvordan I skal forholde jer til lektier. Det kan være en god idé at lave konkrete aftaler om, hvad der forventes af lektielæsning.

Hvis dit barn har læselektier for i dansk, historie eller andre tekstfag, kan det være en god idé, at du læser teksten højt for dit barn, eller at dit barn lytter til teksten med ørerne, så der kan komme fokus på indhold og forståelse.

Der bør være rimelighed i lektiemængden, og det er forskelligt fra elev til elev, hvad der giver mening.

Læse- og skriveteknologi

Når man er ordblind, har man ret til kompenserende hjælpemidler. Det vil typisk være en computer med oplæsningsprogram og ordforslagsprogram samt mulighed

for "tale til tekst". Når man er ordblind, har man også ret til at have tekst digitalt, så teksten kan læses op med oplæsningsprogrammet.

Horsens Kommune har en kommuneaftale med Everway som udbyder AppWriter.

Alle lærere og elever har adgang til AppWriter.

Ordblinde elever har brug for at blive hjulpet i gang med at bruge programmerne og fortsat blive støttet i brugen af dem.

Hvad er Nota?

Nota er et bibliotek og videnscenter, der tilbyder lydbøger og e-bøger til bl.a. ordblinde. Det er læsevejlederen, der med din/jeres samtykke indmelder barnet til Nota. Når Nota har oprettet dit barn som medlem, kan dit barn logge på med UNI-login.

Det er gratis både at blive medlem af Nota og at bruge bibliotekets bøger og andre tilbud. Dit barns medlemskab gælder hele livet.

Dit barn kan downloade eller afspille Notas lydbøger på en computer. Det er også nemt at lytte til bøgerne på en tablet eller smartphone. Notas app, Nota Bibliotek, gør det nemt for dit barn at lytte til lydbøger og kan hentes til iOS og Android. Der er gode vejledninger på hjemmesiden – Læs meget mere om Nota på: <https://nota.dk/services>

Hvad kan mit barn selv gøre

- Arbejde for at blive bedre til at læse og stave
- Samarbejde med lærerne og bede om at få feedback
- Læse selvstændigt i bøger, som passer til udviklingstrinnet
- Lytte til alderssvarende bøger, der passer til alderen
- Lære strategier til bedre læseforståelse og bede lærerne om hjælp
- Bruge LST
- Samarbejde med lærerne, når der skal tages nye og bedre hensyn til det, som dit barn har svært ved
- Arbejde med mindsettet om ordblindhed
- Acceptere og vide, at det kræver en særlig indsats at være ordblind

Nyttige links

Jeg er ordblind

Jeg er ordblind er en podcast, der omhandler ordblindhed. Holdet bag podcasten er ordblinde.

<http://jegerordblind.dk/>

Everway (tidligere Wizkids)

Everway udvikler digitale læse- og skriv værktøjer, der støtter elever i at læse, skrive og forstå tekster.

[Kundeservice Og Produktsupport – Everway \(tidligere Wizkids\) | Everway](#)

Nota

Bibliotek og videncenter for mennesker med læsevanskeligheder. Tilbyder lydbøger og e-bøger til børn og voksne, som af forskellige årsager har svært ved at læse.

<https://nota-service.kb.dk/>

Ordblinde- og dysleksiforeningen i Danmark

Foreningen arbejder for bedre vilkår for ordblinde og oplyser om ordblindhed og dysleksi.

www.ordblindeforeningen.dk

Emu - Gode råd

Her kan du se film om ordblindhed og om hvordan du kan støtte dit barn.

<https://emu.dk/ordblindhed-og-andre-laesevanskeligheder/inspiration-til-gode-laeringsmiljoer/samarbejdet-med?b=t6325-t6372-t6394>

Nationalt videncenter for ordblindhed og andre læsevanskeligheder:

<https://nvol.dk/maalgrupper/3-10-klasse/foraeldresamarbejde/>

Ordblindhed.dk

Giver ordblinde og pårørende et hurtigt overblik over nødvendig viden og støtte

<https://emu.dk/ordblindhed-og-andre-laesevanskeligheder>

